

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
5 september 2018

Ons kenmerk
TLD/U201800665
Lbr. 18/051
Telefoon
06 42612598

Bijlage(n)
-

Onderwerp

Tussenstand van het wetsvoorstel uniform experiment gesloten coffeeshopketen.

Samenvatting

Het wetsvoorstel "experiment gesloten coffeeshopketen" is in maart 2018 als concept voorgelegd aan o.a. de VNG voor consultatie. Tevens heeft een adviescommissie onder leiding van de heer Knottnerus in juni 2018 een aanvullend advies gegeven over de invulling van het wetsvoorstel.

Voor ons is dit het moment om u te informeren over de diverse ontwikkelingen en de inhoudelijke bijdrage die wij aan het ministerie van Justitie en Veiligheid hebben gegeven in het afgelopen half jaar.

In samenspraak met (een vertegenwoordiging van) de leden hebben we inhoudelijk gereageerd. De reactie van de VNG is positief kritisch. We hebben aandachtspunten meegegeven voor de verdere uitwerking: zoals de manier waarop evaluatie en monitoring plaatsvindt; de tijdsperiode van het experiment; de ruimte die aan gemeenten moet worden gegeven voor invulling van experimenten en de manier waarop coffeeshophouders en telers worden betrokken bij het experiment.

Aan de leden

Datum

5 september 2018

Ons kenmerk

TLD/U201800665

Lbr. 18/051

Telefoon

06 42612598

Bijlage(n)

-

Onderwerp

Tussenstand van het wetsvoorstel uniform experiment gesloten coffeeshopketen.

Geacht college en gemeenteraad,

Inleiding

De leden van de VNG hebben tijdens het ALV Congres in 2016 uitgesproken dat het Cannabisbeleid in zijn huidige vorm onhoudbaar is en drastisch gemoderniseerd moet worden. Het kabinet heeft op 10 oktober 2017 haar Regeerakkoord gepresenteerd met daarin de afspraak om in 6 tot 10 (middel)grote gemeenten een experiment mogelijk te maken met het telen van cannabis voor recreatief gebruik. Doel van het experiment is om te onderzoeken of en hoe op kwaliteit gecontroleerde cannabis aan de coffeeshops binnen een gesloten systeem geleverd kan worden, en wat hiervan de effecten zijn op de volksgezondheid, criminaliteit en overlast.

In deze brief gaan we in op de wijze waarop de VNG namens de leden heeft gereageerd op de initiatieven van het Kabinet en de verdere invulling van het "uniform experiment gesloten coffeeshopketen". Tenslotte informeren we u over het proces dat volgt in het najaar.

Onze reactie op het concept- wetsvoorstel "experiment gesloten coffeeshopketen" (op 29 maart 2018)

De VNG is gevraagd in een besloten consultatieronde om het concept- wetsvoorstel van een reactie te voorzien.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag

070 - 373 83 93 | info@vng.nl

vng.nl

Onze algemene reactie op het wetsvoorstel is dat we blij zijn met de voortvarendheid waarmee het wetgevingstraject is gestart door het Kabinet.

Met dit concept- wetsvoorstel constateren wij dat het belang van de volksgezondheid prominent op de agenda staat. Het belang van de volksgezondheid geeft de overheid de meeste legitimiteit en biedt de beste perspectieven om waar nodig een rem te zetten op de normalisering van het cannabisgebruik, het ontmoedigen van gebruik onder de 18 jaar en het zoveel mogelijk voorkomen van gezondheidsschade bij volwassen gebruikers.

We hebben 7 punten meegegeven aan de minister van J&V als het gaat om (noodzakelijke) randvoorwaarden voor een succesvol experiment:

1. Over het verkoopmodel: in plaats van alleen coffeeshops bepleit de VNG ook andere verkooppunten mee te nemen;
2. Gebruikers en coffeeshophouders hebben veel kennis. Bepleit wordt hen nadrukkelijk bij de voorbereiding van het experiment te betrekken;
3. Het conceptwetsvoorstel bepaalt dat na de experimenteerfase afgebouwd dient te worden, ongeacht de uitkomsten en besluitvorming over vervolgstappen. Dit zal de bereidheid tot deelname frustreren;
4. Verplichte deelname van alle coffeeshops uit deelnemende gemeenten aan het experiment;
5. Nodig is een opzet van de experimenten in relatie tot de te meten uitkomsten en effecten. Op deze kleine schaal zal het niet haalbaar zijn om effecten op uitgangspunten overlast en bestrijding drugscriminaliteit te meten;
6. Voldoende representatie van deelnemers m.b.t. de verschillende verschijningsvormen van cannabisproblematiek in Nederland. Bijvoorbeeld door rekening te houden met uiteenlopende problematiek tussen grotere en kleinere gemeenten, tussen grensgemeenten en overige regio's;
7. Gebruik van kennis en ervaring van telers en kennisinstututen. Bijvoorbeeld bedrijven die al actief zijn voor telers in Noord-Amerika.

U kunt via deze link kennis nemen van de volledige schriftelijke reactie van de VNG:

https://vng.nl/files/vng/brieven/2018/20180329_brief-kabinet_consultatie-concept-wetsvoorstel-uniform-experiment-gesloten-coffeeshopketen.pdf

Rapport adviescommissie Knottnerus (20 juni 2018), onze reactie daarop (3 juli 2018) en de brief van de minister van J&V aan de Tweede Kamer (6 juli 2018)

Het Kabinet heeft de commissie Knottnerus ingesteld om nader te adviseren over de verdere uitwerking van het wetsvoorstel "uniform experiment gesloten coffeeshopketen".

Op 19 april 2018 is de onafhankelijke adviescommissie Knottnerus in dat kader te gast geweest bij de VNG om input op te halen voor het advies. Zo'n 50 gemeentebestuurders waren aanwezig.

Op 20 juni 2018 is het uiteindelijke rapport van de adviescommissie Knottnerus verschenen:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/drugs/documenten/rapporten/2018/06/20/een-experiment-met-een-gesloten-cannabisketen>.

Inhoudelijke reactie op het rapport adviescommissie Knottnerus

De VNG vindt dat de adviescommissie Knottnerus een gedegen adviesrapport heeft afgeleverd binnen een erg kort tijdsbestek. Uiteindelijk hebben we kunnen constateren dat veel van onze input is opgepakt uit de Ronde Tafelgesprekken. Veel van onze (kritische) zorgpunten zijn weggenomen.

Hieronder vindt u een samenvattend overzicht van het adviesrapport, en onze reactie daarop.

Afbakening en definitie "verkooppunten": we zijn content dat de adviescommissie niet de term "coffeeshops" maar de term "verkooppunten" gebruikt. De betreffende paragraaf in het advies geeft ruimte voor andersoortige verkooppunten, naast de klassieke coffeeshops. Er moet volgens de adviescommissie wel aandacht zijn voor goed verkoperschap, geven van voorlichting en het (vroegtijdig) signaleren van problematisch gebruik. Wij ondersteunen die oproep.

Deelname van verkooppunten aan het experiment: in beginsel stelt de adviescommissie dat alle verkooppunten in een gemeente mee moeten doen aan het experiment. Het is onwenselijk om meerdere handhavingsregimes te hebben.

Wel wordt er naast vaste eisen/criteria aan deelnemers volgens het advies ook ruimte geboden aan gemeenten om facultatief en gemotiveerd in samenspraak binnen de lokale driehoek nog andere eisen te stellen. Voorbeeld is het (gemotiveerd) kunnen uitsluiten van verkooppunten van deelname aan het experiment. In het kader van een gewenste schone sector zijn we blij dat de adviescommissie die mogelijkheid onderschrijft.

Aandacht voor gezondheid/preventie: de VNG heeft in haar reactie altijd volksgezondheid op 1 gezet als reden en doel voor het experiment. In die zin is het goed te zien dat in het adviesrapport veel aandacht is voor aanvullende preventieve maatregelen om onwenselijke effecten van het experiment te vermijden. Hiertoe wordt o.a. ingezet op voorlichting, communicatie, goed verkoperschap en het advies om ook een nieuw P (preventie)-criterium toe te voegen.

Einde na experimentfase: de commissie adviseert het experiment niet ongeacht de resultaten af te bouwen en de bevindingen eerst te wegen alvorens te beslissen over het vervolg. Onze eerdere reactie op het wetsvoorstel zien we nadrukkelijk terug in het advies. Een experiment met een definitief abrupt einde is een echte belemmering. Daarnaast wordt geadviseerd door de commissie Knottnerus om via een gedegen evaluatie na te gaan of na 4 jaar een goed functionerende cannabisketen bereikt is. Vergelijkend onderzoek is nodig naar effecten op onder andere het gebruik van cannabis, gezondheidseffecten en overlast.

Teelt, distributie en verkoop: in onze eerdere reactie hebben wij gevraagd vooral ook met de sector zelf te gaan praten. Alle kennis en deskundigheid is nodig om lokale experimenten te kunnen laten slagen. In die zin zien we in het advies veel aandacht voor het inrichten van een zo transparant mogelijk proces in de cannabisketen. En vooral ook aandacht voor een gevarieerd assortiment en kwaliteit van cannabis.

Representativiteit en het aantal gemeenten in het experiment: we zien in het adviesrapport dat de commissie aandacht heeft voor representatie van de diversiteit aan gemeenten in Nederland zoals geografische spreiding. Daarbij geeft de commissie Knottnerus aan dat maximaal 6 tot 10 gemeenten (mogelijk) niet consistent is in relatie tot (ambities qua) zinvolle effectmeting. Dat hangt af van de eisen die een methodologisch verantwoord experiment met zich meebrengt en

gemeentekenners als aantal inwoners, aantal verkooppunten en geografische ligging. Wij hebben hier als VNG al eerder voor gepleit.

Reactie ministers J&V en VWS en wetsvoorstel naar Tweede Kamer

De ministers van J&V en VWS hebben op 6 juli 2018 aan de Tweede Kamer aangegeven (zie link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/07/06/kamerbrief-met-reactie-op-rapport-adviescommissie-experiment-gesloten-cannabisketen>) dat zij veel punten uit het rapport van de adviescommissie overnemen.

Zo is de verplichting tot direct afbouwen na de experimenteerfase komen te vervallen en krijgen gemeenten de vrijheid om het ingezetenen criterium passend bij de lokale situatie in te vullen en te handhaven.

De ministers blijven echter strak vasthouden aan het maximum aantal van 6-10 deelnemende gemeenten aan het experiment. Dit is voor ons een blijvend kritiekpunt op de invulling van het experiment.

Op 18 juli 2018 is het wetsvoorstel "uniform experiment gesloten coffeeshopketen" naar de Tweede Kamer gestuurd ter verdere behandeling.

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?cfg=wetsvoorsteldetails&qry=wetsvoorstel%3A34997>

Vervolgproces vanaf de zomer tot en met december 2018

Wetsvoorstel en AMvB

Op 5 september ligt het wetsvoorstel voor op een procedurevergadering. Daar zal duidelijk worden wanneer het wetsvoorstel geagendeerd wordt, al dan niet in directe samenhang met de aangekondigde AMvB.

Voor de AMvB zal het ministerie van J&V na het zomerreces een aantal expertsessies organiseren over de verdere invulling van het experiment. Dan gaat het over regels en eisen voor deelname aan het experiment en de manier waarop toezicht en handhaving op het experiment plaatsvindt.

Gemeenten (en andere stakeholders zoals coffeeshophouders) worden hiervoor uitgenodigd. Aangezien het huidige wetsvoorstel op een cruciaal punt afwijkt van het VNG-standpunt zal de VNG zoeken naar mogelijkheden om de belangen van gemeenten nogmaals onder het voetlicht te brengen.

Aanmelding voor deelname aan het experiment

De adviescommissie Knottnerus zal in een tweede advies ingaan op de selectiecriteria voor deelnemende gemeenten. Dit tweede advies wordt niet voor 1 oktober 2018 verwacht. Daarnaast zullen in het experiment zogeheten controlegemeenten geselecteerd worden, om de effecten in deelnemende gemeenten te kunnen vergelijken met niet deelnemende gemeenten.

Meer informatie

In deze brief hebben wij de meest essentiële informatie en voortgang voor u op een rij gezet. Mocht u uw kennis willen verdiepen, dan kunt u daarover verder lezen op de VNG website. Wij hebben een dossier "Softdrugsbeleid" aangemaakt waar u nog eens rustig alle informatie tot u kunt nemen:

<https://vng.nl/onderwerpenindex/veiligheid/softdrugsbeleid>

Op de website van de Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/drugs/experiment-gesloten-coffeeshopketen/tijlijn-experiment-gesloten-coffeeshopketen> vindt u ook een overzicht van het tijdspad van voorbereiding op het experiment.

Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief, dan kunt u daarvoor contact opnemen met de heer Groot Nibbelink, per email: informatiecentrum@vng.nl

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop that starts from the bottom left, goes up and over to the right, then loops back down and left, ending with a long, thin stroke extending upwards and to the right.

J. Kriens
Algemeen directeur